

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/141.00.1/Б/- OK5-2-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк. 17_ / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
Педагогічних технологій та освіти
впродовж життя

26 серпня 2025 р., протокол № 7

Голова Вченої ради

Людмила МОГЕЛЬНИЦЬКА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Українські історико-культурні та політико-соціальні студії»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»

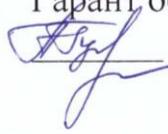
спеціальності 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»
освітня програма «Комп'ютеризоване управління енергетичними системами»
факультет комп'ютерно-інтегрованих технологій,
мехатроніки і робототехніки
кафедра робототехніки, електроенергетики та автоматизації
ім. проф. Б.Б. Самотока

Схвалено на засіданні кафедри
журналістики
та філософських студій
25 серпня 2025 р.,
протокол № 7

Завідувач кафедри

 Вадим СЛЮСАР

Гарант освітньої програми

 Анна ГУМЕНЮК

Розробник: Ольга ГОРДІЙЧУК, доктор політичних наук, доцент, доцент
кафедри журналістики та філософських студій

Житомир
2025 – 2026 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/141.00.1/Б/- ОК5-2-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк. _17_ /2

Робоча програма навчальної дисципліни «Українські історико-культурні та політико-соціальні студії» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» освітньо-професійна програма «Комп'ютеризоване управління енергетичними системами» затверджена Вченою радою факультету педагогічних технологій та освіти впродовж життя від 27 серпня 2024 р., протокол № 7.

Робоча програма навчальної дисципліни «Українські історико-культурні та політико-соціальні студії» (із змінами та доповненнями) для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка», освітньо-професійна програма «Комп'ютеризоване управління енергетичними системами» затверджена Вченою радою факультету педагогічних технологій та освіти впродовж життя від 26 серпня 2025 р., протокол № 7.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/141.00.1/Б/- ОК5-2-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк. 17_ / 3

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів 3	14 «Електрична інженерія»	обов'язкова (обов'язкова, вибіркова)	
Модулів – 1	Спеціальність 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		4	–
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		8	–
		Лекції	
		16 год.	– год.
		Практичні	
		16 год.	– год.
		Лабораторні	
		__ год.	– __ год.
		Самостійна робота	
		_ 58 год.	– __ год.
		Вид контролю: залік	
Тижневих годин для денної форми здобуття вищої освіти: аудиторних 2 самостійної роботи – 3,6	Освітній ступінь «бакалавр»		

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми здобуття вищої освіти – 36 % аудиторних занять, 64 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/141.00.1/Б/- OK5-2-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк. 17_ / 4

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів цілісного уявлення про історичний, культурний, політичний та соціальний розвиток України як складного багатовимірного процесу. Курс спрямований на розвиток умінь і навичок аналізу українських історико-культурних та політико-соціальних явищ з різних теоретичних і методологічних позицій, інтеграції знань з історії, культурології, політології, соціології та суміжних гуманітарних дисциплін. У межах навчальної дисципліни формується здатність комплексно осмислювати суспільні процеси, критично аналізувати події минулого і сучасності, визначати місце України у світовому історичному та політичному контексті, а також усвідомлювати власну громадянську позицію, відповідальність і можливості в умовах сучасного українського суспільства.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- формування у студентів системних знань про основні етапи історичного, культурного, політичного та соціального розвитку України;
- ознайомлення з ключовими концепціями та підходами до вивчення українських історико-культурних і політико-соціальних процесів;
- розвиток здатності аналізувати історичні події та суспільні явища у взаємозв'язку внутрішніх і зовнішніх чинників;
- формування навичок критичного мислення, роботи з науковими джерелами та історичними й політичними текстами;
- виховання розуміння ролі культури, мови, історичної пам'яті та ідентичності у розвитку українського суспільства;
- сприяння усвідомленню особливостей формування української державності та політичної культури;
- розвиток умінь застосовувати здобуті знання для осмислення сучасних суспільно-політичних процесів в Україні;
- формування громадянської відповідальності, національної свідомості та здатності до аргументованої суспільної позиції.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» та освітньо-професійною програмою «Комп'ютеризоване управління енергетичними системами»:

K09. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

K10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/141.00.1/Б/- ОК5-2-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк. 17_ / 5

предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання зі спеціальності 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» та освітньо-професійною програмою «Комп'ютеризоване управління енергетичними системами»:

ПР14. Розуміти принципи європейської демократії та поваги до прав громадян, враховувати їх при прийнятті рішень.

ПР15. Розуміти та демонструвати добру професійну, соціальну та емоційну поведінку, дотримуватись здорового способу життя.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати наступні Soft skills:

– комунікативні навички: розвиток умінь письмового, усного та академічного спілкування; здатність аргументовано вести дискусії з історико-культурних і суспільно-політичних питань, формулювати та обґрунтовувати власну позицію; навички роботи в команді;

– уміння публічних виступів: формування навичок усного представлення результатів аналізу історичних і сучасних суспільних процесів; участь в обговореннях, підготовка та презентація доповідей і презентацій;

– керування часом: уміння планувати навчальну діяльність, працювати з різними видами навчальних і наукових джерел, своєчасно виконувати індивідуальні та групові завдання;

– гнучкість і адаптивність: здатність до аналітичної гнучкості, сприйняття різних наукових підходів і точок зору; уміння аналізувати складні історичні та соціально-політичні ситуації й знаходити обґрунтовані рішення;

– особистісні якості: розвиток критичного й аналітичного мислення, історичної та культурної рефлексії; формування громадянської свідомості, етичної культури, толерантності та поваги до різноманіття поглядів.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/141.00.1/Б/- ОК5-2-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк. 17_ / 6

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

Змістовий модуль 1. Історико-культурні та націєтворчі засади розвитку України

Тема 1. Україна як історико-культурний простір (К09, К10, ПР14, ПР15)

1. Поняття України у історичній та культурній ретроспективі
2. Географічні та цивілізаційні чинники формування українського простору
3. Історична пам'ять та її роль у формуванні національної ідентичності

Тема 2. Формування української нації та національної ідентичності (К09, К10, ПР14, ПР15)

1. Поняття нації та національної ідентичності
2. Етногенез українського народу
3. Мова, культура, релігія як чинники націєтворення
4. Роль інтелігенції у формуванні національної свідомості

Тема 3. Політична традиція та державотворчі процеси в Україні (К09, К10, ПР14, ПР15)

1. Давньоруська спадщина в українській політичній традиції
2. Козацька держава та ідеї автономії і суверенітету
3. Українська державність у ХХ столітті
4. Проблема тяглості української державницької ідеї

Тема 4. Українська культура як чинник соціального розвитку (К09, К10, ПР14, ПР15)

1. Поняття культури у гуманітарних науках
2. Основні етапи розвитку української культури
3. Література, мистецтво, освіта у суспільному житті
4. Культура як інструмент національної консолідації

Змістовий модуль 2. Політико-соціальні процеси та сучасні виклики

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/141.00.1/Б/- OK5-2-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк. 17_ / 7

розвитку України

Тема 5. Соціальна структура та соціальні процеси в українському суспільстві (К09, К10, ПР14, ПР15)

1. Традиційне та модерне українське суспільство
2. Соціальні стани і класи в історії України
3. Урбанізація, міграція, демографічні процеси
4. Соціальна мобільність та нерівність

Тема 6. Політична культура та громадянське суспільство в Україні (К09, К10, ПР14, ПР15)

1. Поняття політичної культури та її типи
2. Формування громадянського суспільства
3. Політична участь і політична поведінка громадян
4. Роль протестних рухів у сучасній Україні

Тема 7. Україна в системі міжнародних відносин та геополітичних процесів (К09, К10, ПР14, ПР15)

1. Геополітичне положення України
2. Зовнішньополітичні пріоритети української держави
3. Європейська інтеграція та євроатлантичний вибір
4. Безпекові виклики та національні інтереси

Тема 8. Сучасні виклики українському суспільству та перспективи розвитку (К09, К10, ПР14, ПР15)

1. Трансформаційні процеси в Україні
2. Проблеми демократії, правової держави та верховенства права
3. Інформаційна політика та культурна безпека
4. Майбутнє української ідентичності в умовах глобалізації

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/141.00.1/Б/- ОК5-2-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк _17_/8

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні (лабораторні)	самостійна робота	усього	лекції	практичні (лабораторні)	самостійна робота
МОДУЛЬ 1								
Змістовий модуль 1. Історико-культурні та націєтворчі засади розвитку України								
Тема 1. Україна як історико-культурний простір	11	2	2	7	–	–	–	–
Тема 2. Формування української нації та національної ідентичності	11	2	2	7	–	–	–	–
Тема 3. Політична традиція та державотворчі процеси в Україні	12	2	2	8	–	–	–	–
Тема 4. Українська культура як чинник соціального розвитку	11	2	2	7	–	–	–	–
Разом за змістовий модуль 1	45	8	8	29	–	–	–	–
Змістовий модуль 2. Політико-соціальні процеси та сучасні виклики розвитку України								
Тема 5. Соціальна структура та соціальні процеси в українському суспільстві	11	2	2	7	–	–	–	–
Тема 6. Політична культура та громадянське суспільство в Україні	11	2	2	7	–	–	–	–
Тема 7. Україна в системі міжнародних відносин та геополітичних процесів	12	2	2	8	–	–	–	–
Тема 8. Сучасні виклики українському суспільству та перспективи розвитку	11	2	2	7	–	–	–	–
Разом за змістовий модуль 2	45	8	8	29	–	–	–	–
ВСЬОГО	90	16	16	58	–	–	–	–

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/141.00.1/Б/- OK5-2-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк. 17_ /9

5. Теми практичних (лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1			
Змістовий модуль 1. Історико-культурні та націєтворчі засади розвитку України			
1	Україна як історико-культурний простір	2	–
2	Формування української нації та національної ідентичності	2	–
3	Політична традиція та державотворчі процеси в Україні	2	–
4	Українська культура як чинник соціального розвитку	2	–
Змістовий модуль 2. Політико-соціальні процеси та сучасні виклики розвитку України			
5	Соціальна структура та соціальні процеси в українському суспільстві	2	–
6	Політична культура та громадянське суспільство в Україні	2	–
7	Україна в системі міжнародних відносин та геополітичних процесів	2	–
8	Сучасні виклики українському суспільству та перспективи розвитку	2	–
РАЗОМ		16	–

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1			
Змістовий модуль 1. Історико-культурні та націєтворчі засади розвитку України			
1	Україна як історико-культурний простір 1. Історична пам'ять та її роль у формуванні національної ідентичності	7	–
2	Формування української нації та національної ідентичності 1. Мова, культура, релігія як чинники націєтворення	7	–

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/141.00.1/Б/- OK5-2-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк. 17_ / 10

	2. Роль інтелігенції у формуванні національної свідомості		
3	Політична традиція та державотворчі процеси в Україні 1. Українська державність у ХХ столітті 2. Проблема тягlosti української державницької ідеї	8	–
4	Українська культура як чинник соціального розвитку 1. Література, мистецтво, освіта у суспільному житті 2. Культура як інструмент національної консолідації	7	–
Змістовий модуль 2. Політико-соціальні процеси та сучасні виклики розвитку України			
5	Соціальна структура та соціальні процеси в українському суспільстві 1. Соціальні стани і класи в історії України 2. Урбанізація, міграція, демографічні процеси	7	–
6	Політична культура та громадянське суспільство в Україні 1. Політична участь і політична поведінка громадян 2. Роль протестних рухів у сучасній Україні	7	–
7	Україна в системі міжнародних відносин та геополітичних процесів 1. Європейська інтеграція та євроатлантичний вибір 2. Безпекові виклики та національні інтереси	8	-
8	Сучасні виклики українському суспільству та перспективи розвитку 1. Проблеми демократії, правової держави та верховенства права 2. Інформаційна політика та культурна безпека 3. Майбутнє української ідентичності в умовах глобалізації	7	-
РАЗОМ		58	-

7. Індивідуальні самостійні завдання

Підготовка та представлення презентацій, написання есе за темою заняття.

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються методи навчання, що сприяють досягненню відповідних програмних результатів.

Результат навчання	Методи навчання
ПР14. Розуміти принципи європейської демократії та поваги до прав громадян, враховувати їх при прийнятті рішень.	<ul style="list-style-type: none"> – Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) – Дискусійний метод – Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота) – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, вирішення задач,

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/141.00.1/Б/- OK5-2-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк _17_ / 11

Результат навчання	Методи навчання
	написання есе, підготовка доповідей, написання наукових статей)
<p>ПР15. Розуміти та демонструвати добру професійну, соціальну та емоційну поведінку, дотримуватись здорового способу життя.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Дискусійний метод – Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота) – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, вирішення задач, написання есе, підготовка та представлення доповідей, написання наукових статей)

9. Методи контролю

Перевірка досягнення програмних результатів навчання здійснюється з використанням наступних методів:

Результат навчання	Методи контролю
<p>ПР14. Розуміти принципи європейської демократії та поваги до прав громадян, враховувати їх при прийнятті рішень.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Залік
<p>ПР15. Розуміти та демонструвати добру професійну, соціальну та емоційну поведінку, дотримуватись здорового способу життя.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Залік

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/141.00.1/Б/- OK5-2-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк. 17_ / 12

10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення навчальної дисципліни. Підсумковий контроль проводиться у формі заліку. Процедура складання заліку визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань поточного контролю	100	-
Підсумкова семестрова оцінка	100	-

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань під час навчальних занять	80	-
Виконання та захист індивідуальних самостійних завдань	20	-
Виконання науково-дослідної роботи та інших видів робіт (додаткові – заохочувальні бали): 1. Участь у студентських предметних олімпіадах, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, грантах, науково-дослідних проектах 2. Підготовка наукових статей, тез доповідей наукових конференцій 3. Інші види робіт (наводиться перелік інших видів робіт)	До 20	
Разом за виконання завдань поточного контролю	100	-

Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/141.00.1/Б/- OK5-2-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк. 17_ / 13

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Відповіді (виступи) на заняттях	30	-
Участь у дискусії	10	-
Виконання тестових завдань	30	-
Виконання та захист практичних завдань, вправ, кейсів	10	-
Разом за виконання завдань під час навчальних занять	80	-

З метою застосування цілих чисел для оцінювання результатів роботи здобувачів під час навчальних занять може використовуватися 100-бальна шкала оцінювання щодо кожного окремо виду робіт. Розрахунок загальної кількості балів, які здобувач може набрати за результатами роботи під час навчальних занять протягом семестру, проводиться за формулою:

$$P_{H3} = \sum(P_i \times BK_i) \times K_{H3}, \quad (1)$$

де P_{H3} – загальна кількість балів, набраних здобувачем за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

P_i – кількість набраних здобувачем балів за семестр за виконання i -го виду робіт під час навчальних занять (за 100-бальною шкалою);

BK_i – ваговий коефіцієнт за виконання i -го виду робіт під час навчальних занять. Значення вагових коефіцієнтів розраховуються шляхом ділення кількості балів, яка передбачена за виконання окремого виду робіт під час навчальних занять, на сумарну кількість балів за виконання усіх видів робіт під час навчальних занять за семестр;

K_{H3} – коригувальний коефіцієнт, який визначається шляхом ділення кількості балів, що передбачена за виконання завдань під час навчальних занять за семестр, на 100 балів.

Якщо здобувач вищої освіти виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та/або відповідними методичними рекомендаціями, і набрав у сумі 60 балів або більше, він може погодити дану оцінку в електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та/або відповідними методичними рекомендаціями, і набрав 60 балів або більше та бажає покращити свій результат успішності, він проходить процедуру підсумкового контролю у формі заліку. За складання заліку здобувач вищої освіти може набрати 100 балів. Семестрова оцінка з навчальної дисципліни формується за результатами

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/141.00.1/Б/- OK5-2-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк _17_ / 14

підсумкового контролю.

Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі заліку, якщо виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та/або відповідними методичними рекомендаціями, і за поточний контроль у сумі набрав 50 балів або більше.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо). Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
A	Зараховано	90-100
B	Зараховано	82-89
C		74-81
D	Зараховано	64-73
E		60-63
FX	Не зараховано	35-59
F	Не зараховано	0-34

11. Глосарій

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
1	Геополітика	Geopolitics
2	Глобалізація	Globalization
3	Громадянська ідентичність	Civic identity
4	Громадянське суспільство	Civil society
5	Демократія	Democracy

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/141.00.1/Б/- OK5-2-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк. 17 / 15

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
6	Державність	Statehood
7	Етногенез	Ethnogenesis
8	Євроатлантична інтеграція	Euro-Atlantic integration
9	Європейська інтеграція	European integration
10	Зовнішня політика	Foreign policy
11	Інформаційна безпека	Information security
12	Історико-культурний простір	Historical and cultural space
13	Історична пам'ять	Historical memory
14	Козацька держава	Cossack state
15	Культура	Culture
16	Культурна ідентичність	Cultural identity
17	Національна безпека	National security
18	Національна ідентичність	National identity
19	Національні інтереси	National interests
20	Нація	Nation
21	Політична культура	Political culture
22	Політична традиція	Political tradition
23	Політична участь	Political participation
24	Соціальна мобільність	Social mobility
25	Соціальна структура	Social structure

12. Рекомендована література

Основна література

1. Вегеш М. (2020). Геополітика в постанях і термінах: підручник для студентів і аспірантів спеціальності «Політологія». Ужгород, «Гельветика», 786 с.
2. Верменич Я. (2024). Виклики конфліктів ідентичностей у контексті загроз інформаційно-культурній безпеці України. Український історичний журнал, 2, 5–23. <https://doi.org/10.15407/uhj2024.02.00>
3. Гобатенко В. П., Остапенко М. А., Горбатенко І. А. (2020). Історія політичної думки в Україні: Навч. посіб. Київ: МАУП, 128 с. https://maup.com.ua/assets/files/lib/book/ist_polit_dumk.pdf
4. Гончарук-Чолач Т. (2020). Історія українських та зарубіжних політичних вчень. Київ: Ліра-К, 228 с.
5. Гордійчук О. (2023). Політологія: навчальний посібник. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 132 с.
6. Гордійчук О. (2024). Євроатлантичний курс України як відображення політичних традицій українського суспільства та гарантія національної безпеки. *Society and Security*, 6(6), 17–26. [https://doi.org/10.26642/sas-2024-6\(6\)-17-26](https://doi.org/10.26642/sas-2024-6(6)-17-26)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/141.00.1/Б/- ОК5-2-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк _17_ / 16

7. Гордійчук О., Мосієнко О. (2024). Національна безпека України: виклики та пріоритети. *"Вісник НЮУ імені Ярослава Мудрого"*. Серія: Філософія, філософія права, політологія, соціологія, 3(62). С.158–172. <https://doi.org/10.21564/2663-5704.62.310882>
8. Демиденко Н. М. (2022). Політологія: навч. посіб. Суми, 318 с.
9. Історія української соціології. ХІХ-ХХІ: навчальний посібник / за редакцією В. П. Степаненка і К. В. Батаєвої. Київ: Інститут соціології НАН України, 2023. 566 с. <https://clio.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2014/11/Istoriia-ukrainskoi-sotsiolohii.-XIX-XXI-navchalnyy-posibnyk-2023-r.pdf>
10. Лазарович М. (2023). Історія та культура України: підручник / М. Лазарович. Тернопіль : ЗУНУ, 731 с.
11. Лісовський П.М., Лісовська Ю.П. (2021). Політологія : навчальний посібник. Київ : Видавничий дім «Кондор», 228 с.
12. Піча В. М., Хома Н. М. (2024). Політологія: підручник. Львів: *Новий Світ – 2000*, 304 с. <https://ns2000.com.ua/politolohiia/>
13. Пономаренко Т. (2024). *Соціологія: курс лекцій* : навч. посіб. Суми: ФОП Цьома С. П., 303 с.
14. Соціологія: теорії середнього рівня: навчальний посібник/за наук.ред. Ю.Ф. Пачковського [Н.В. Коваліско, Т.Д. Лапан, Н.Й. Черниш та ін.]. Київ: «Каравела», 2020, 356 с.
15. Шергін С. О. (2020). Політологія міжнародних відносин. Київ: Центр учбової літератури, 256 с.

Допоміжна література

1. Бабкіна О. В., Безродний Є. Ф., Горбатенко В. П., Дмитренко С. П., Дорофей В. Т. Політологія: Посібник для студ. вузів / О.В. Бабкіна (ред.), В.П. Горбатенко (ред.). К. : Видавничий центр "Академія", 2004. 366с.
2. Hordiichuk O. 2023. The Ideological and Ontological Causes of Russia's War on Ukraine. West versus East, Tyranny versus Democracy. Ethnic in progress, Vol. 14, 1, 4-23. <https://doi.org/10.14746/eip.2023.1.1>
3. Hordiichuk, O., Halapsis, A., & Kozlovets, M. 2023. How the information warfare turns into full-scale military aggression: the experience of Ukraine. *Przegląd Strategiczny*, (16), 345–362. <https://doi.org/10.14746/ps.2023.1.25>
4. Гарбадин А., Сабара А. Принцип раціональності у процесі ухвалення політичних рішень у суспільствах перехідної демократії. *Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії*. 2020. Випуск 30, с. 125–129.
5. Гордійчук О. (2024). Україна & росія: основні аспекти інформаційної, гібридної та повномасштабної війни. *Політичне життя*, № 3. С. 61–70. DOI: <https://doi.org/10.31558/2519-2949.2024.4.8>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-31.08- 05.01/141.00.1/Б/- OK5-2-2025
	Випуск 2	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк. 17 / 17

6. Гордійчук, О. (2024). Еволюція політичних традицій та ментальності українського суспільства. *Society and Security*, 2–3 (3), 28–35. <https://sas.ztu.edu.ua/article/view/311294/302518> [https://doi.org/10.26642/sas-2024-2-3\(3\)-28-35](https://doi.org/10.26642/sas-2024-2-3(3)-28-35)
7. Гордійчук, О. (2024). Трансформація політичної ментальності українського суспільства у період перебування в складі СРСР. *Society and Security*, 4 (4), 34–40. [https://doi.org/10.26642/sas-2024-4\(4\)-34-40](https://doi.org/10.26642/sas-2024-4(4)-34-40)
8. Гордійчук, О., & Кондратюк, Ю. (2024). Магдебурзьке право як чинник формування демократичних засад в українській політичній традиції. *Society and Security*, (5(5)), 38–43. [https://doi.org/10.26642/sas-2024-5\(5\)-38-43](https://doi.org/10.26642/sas-2024-5(5)-38-43)
9. Децентралізація влади: порядок денний на середньострокову перспективу [Текст]: аналіт. доп. [кол. авт.: Я. А. Жаліло та ін. ; за ред. Я. А. Жаліла]; Нац. ін-т стратег. дослідж. Київ: Вид-во Нац. ін-ту стратег. дослідж., 2019. 190 с.
10. Політологія: навчально-методичний посібник (у схемах і таблицях) / за наук. ред. проф. В. С. Бліхара. Львів: ПП «Арал», 2018. 540 с. https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/1854/1/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F_29_10_2018.pdf
11. Томахів В. Політологія: навчальний посібник. вид. 3-е, доп. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 224 с.
12. Шляхтун П. П. Політологія: історія та теорія: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 472 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека українських підручників: <http://pidruchniki.ws/>
2. Електронна бібліотека Державного університету «Житомирська політехніка» <http://eztuir.ztu.edu.ua/>
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_ph/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=EC&P21DBN=EC&S21FMT=&S21ALL=&Z21ID=
4. Офіційний сайт Верховної ради: <https://www.rada.gov.ua/>
5. Офіційний сайт Кабінету міністрів України: <https://www.kmu.gov.ua/uryad-ta-organi-vladi/team>
6. Офіційний сайт Офісу Президента України: <https://www.president.gov.ua/>
7. Перша українська політична соціальна мережа: <https://politiko.ua/>
8. Сайт Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. URL: <http://www.ipiend.gov.ua/>
9. Сайт Українського незалежного центру політичних досліджень. URL: <http://www.ucipr.kiev.ua>